Journal of New Approaches in Educational Management

Volume 2, Number 1, Spring 2026

Online ISSN: 3060-6810
https://ntea.urmia.ac.ir/

Investigating the criteria and indicators for evaluating the quality of performance of education committees and working groups in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad provinces

Mehran Azizi Mahmoodabad[1], Siroos Zarei[2], Fatemeh Basiri Moghadam[3], Zainab Gharibi Bedistani[4]

1- Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Farhangian University, P.O. Box 14665-889, Tehran, Iran
2- Ph.D. Student in Curriculum Planning, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran.
3- Bachelor of Arts (B.A.) in Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.
4- Bachelor's degree in teaching with special needs, Farhangian University, Tehran, Iran.

Article info

Article type:
Research Article

Received:
2026/07/17
Accepted:
2026/09/03
pp:
51- 69

Keywords:
Evaluation Criteria, Performance Quality, Committees and Working Groups, Education, Kohgiluyeh and Boyerahmad.

Abstract

Objective: The purpose of this study is to examine the criteria and indicators for evaluating the quality of performance of education committees and working groups in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad provinces.
Methodology: The present study is of an applied type, considering its research objective. This research was conducted using a qualitative method. The participants in this study include 19 experts, responsible experts, and experienced heads of education departments in the General Directorate and regional departments. Purposive sampling was used in this study. The research tool is an in-depth semi-structured interview. In this study, a survey by participating members was used to verify the accuracy of the findings. To increase reliability and internal validity, the theoretical triangulation method (evaluating data from different perspectives) was used. Open coding, axial coding, and selective coding were used to analyze the data in grounded theory or data-driven theory.
Results: The results showed that the quality of services provided, executive performance, evaluation stages, goal setting, comprehensive assessment, and continuous development are among the criteria for the efficiency and performance of committees and working groups.
Conclusion: Overall, compliance with goals, performance evaluation, stakeholder participation and interaction, quality of education and teaching, reporting and transparency, sustainability and professional development, collaboration with other institutions, parent and community participation, feedback from stakeholders, resources and facilities, goals and results, innovation and creativity are among the criteria for the success of committees and working groups. In addition, regular reporting and documentation, access to information, citizen interaction and participation, interaction and cooperation with other institutions, accountability, education and awareness, communications, feedback systems, evaluation and monitoring with specific criteria, information technology, monitoring and follow-up are among the criteria for transparency of activities and member participation and effective interaction with the community and other institutions in the field of education committees and working groups.

Citation: Azizi Mahmoodabad, M., Zarei, S., Basiri Moghadam, F., & Gharibi Bedistani, Z. (2026). Investigating the criteria and indicators for evaluating the quality of performance of education committees and working groups in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad provinces. *Journal of New Approaches in Educational Management*, 2(1), 51-69.

© The Author(s).

Publisher: Urmia Univertsity.

DOI: https://doi.org/10.30466/ntea.2026.57388.1039
DOR: https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.30606810.1405.2.1.4.5

[1]**Corresponding author:** Mehran Azizi Mahmoodabad, **Email:** azizi8175@cfu.ac.ir, **Tell:** +989178414910

نشریه رویکردهای نوین در مدیریت آموزشی

دوره ۲، شماره ۱، بهار ۱۴۰۵

شاپا الکترونیکی: ۶۸۱۰-۳۰۶۰

https://ntea.urmia.ac.ir/

ملاک‌های ارزیابی، کیفیت عملکرد، کمیته‌ها و کارگروه‌ها، آموزش‌وپرورش، کهگیلویه و بویراحمد

مهران عزیزی محمودآباد[۱]، سیروس زارعی[۲]، فاطمه بصیری مقدم[۳]، زینب غریبی بیدستانی[۴]

۱- استادیار گروه آموزشی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، صندوق پستی ۸۸۹-۱۴۶۶۵، تهران، ایران.

۲- دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران.

۳- کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، صندوق پستی ۸۸۹-۱۴۶۶۵، تهران، ایران.

۴- کارشناسی نیازهای ویژه، دانشگاه فرهنگیان، صندوق پستی ۸۸۹-۱۴۶۶۵، تهران، ایران.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
مقاله پژوهشی

دریافت:
۱۴۰۵/۰۴/۲۶

پذیرش:
۱۴۰۵/۰۶/۱۲

صص:
۶۹- ۵۱

واژگان کلیدی:
ملاک‌های ارزیابی، کیفیت عملکرد، کمیته‌ها و کارگروه‌ها، آموزش‌وپرورش، کهگیلویه و بویراحمد.

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد است.

روش تحقیق: پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش از نوع کاربردی است. این پژوهش با استفاده از روش کیفی انجام شده است. مشارکت‌کنندگان این پژوهش شامل ۱۹ نفر کارشناس، کارشناس مسئول و روسای مجرب ادارات آموزش‌وپرورش در اداره کل و ادارات مناطق است. در این پژوهش از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. ابزار انجام پژوهش، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته عمیق است. در این پژوهش برای بررسی صحت یافته‌ها از بررسی توسط اعضا مشارکت‌کننده استفاده شد. برای افزایش قابلیت اعتماد و اعتبار درونی از روش سه‌سویه‌سازی نظری (ارزیابی داده‌ها از دیدگاه‌های مختلف) استفاده شده است. برای تحلیل داده‌ها از کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که کیفیت خدمات ارائه شده، عملکرد اجرایی، مراحل ارزیابی، تعیین هدف، سنجش همه جانبه و توسعه مستمر از معیارهای کارایی و عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌ها می‌باشد.

نتیجه‌گیری: در مجموع انطباق با اهداف، ارزیابی عملکرد، مشارکت و تعامل ذینفعان، کیفیت آموزش و تدریس، گزارش دهی و شفافیت، پایداری و توسعه حرفه‌ای، همکاری با نهادهای دیگر، مشارکت والدین و جامعه، بازخورد از ذینفعان، منابع و امکانات، اهداف و نتایج، نوآوری و خلاقیت از معیارهای میزان موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌ها می‌باشد. به علاوه گزارش دهی منظم و ارائه مستندات، دسترسی به اطلاعات، تعامل و مشارکت شهروندان، تعامل و همکاری با نهادهای دیگر، پاسخگویی، آموزش و آگاهی بخشی، ارتباطات، سامانه‌های فیدبک، ارزیابی و نظارت با معیارهای خاص، فناوری اطلاعات، نظارت و پیگیری از معیارهای شفافیت فعالیت‌ها و مشارکت اعضا و تعامل مؤثر با جامعه و سایر نهادها در حوزه کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش و پرورش می‌باشد.

استناد: عزیزی محمودآباد، مهران؛ زارعی، سیروس؛ بصیری مقدم، فاطمه؛ و غریبی بیدستانی، زینب. (۱۴۰۵). ملاک‌های ارزیابی، کیفیت عملکرد، کمیته‌ها و کارگروه‌ها، آموزش‌وپرورش، کهگیلویه و بویراحمد. *نشریه رویکردهای نوین در مدیریت آموزشی*، ۲(۱)، ۵۱-۶۹.

© نویسندگان

ناشر: دانشگاه ارومیه.

DOI: https://doi.org/10.30466/ntea.2026.57388.1039

DOR: https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.30606810.1405.2.1.4.5

[۱] **نویسنده مسئول:** مهران عزیزی محمودآباد، **پست الکترونیکی:** azizi8175@cfu.ac.ir ، **تلفن:** ۰۹۱۷۸۴۱۴۹۱۰

این پژوهش حاصل یک طرح پژوهشی با حمایت اداره کل آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد می‌باشد.

مقدمه

آموزش‌وپرورش یکی از ارکان اساسی توسعه و پیشرفت هر جامعه‌ای است ؛ چراکه از یک‌سو نقش اصلی در تربیت نسل آینده و تأمین نیروی متخصص و کارآمد ایفا می‌کند و از دیگر سو با توجه به این‌که بنیان‌گذار فرهنگ و اخلاق در جامعه است، تأثیرات عمیقی بر تمامی ابعاد زندگی فردی و اجتماعی می‌گذارد (Herati, 2023). این نهاد می‌تواند در عین توسعه، باعث نابودی هر جامعه‌ای شود به همین دلیل از جمله بزرگ‌ترین نظام‌هایی است که توجه ویژه‌ای به آن می‌شود. این نظام با دارا بودن مهم‌ترین نقش در تربیت نیروی انسانی از اهمیت بسزایی برخوردار است به‌گونه‌ای که بهبود کیفیت این نظام از دغدغه‌های متصدیان نظام آموزشی هر کشوری قرار دارد (Jerez at el, 2018). مهم‌ترین بخش این نظام نیروی انسانی آن هست که در جریان توسعه جوامع اجتماعی، این نیرو مهم‌ترین عامل توسعه محسوب می‌شود؛ زیرا زمینه را برای تربیت نسلی ماهر و متخصص فراهم می‌کند؛ به‌عبارت‌دیگر بدون داشتن نیروی انسانی اثربخش امکان سرمایه‌گذاری و دستیابی به توسعه در زمینه‌های مختلف میسر نمی‌شود. لذا سرمایه‌گذاری در آموزش‌وپرورش ازجمله اساسی‌ترین سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی به شمار می‌رود (Salimi at el, 2022). لزوم توجه به این مهم یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌های آموزش‌وپرورش به‌کارگیری درست نیروی انسانی بوده و کارکردهایی مثل ایجاد انگیزه، ارتقا و ارتباطات مناسب از جمله فعالیت‌هایی است که همواره باید در این نظام مورد توجه قرار گیرد (Salimi at el, 2022). در همین راستا باید اذعان داشت که مدیریت منابع انسانی امروزه یکی از رویکردهای منحصربه‌فرد در سازمان‌ها بوده و به‌کارگیری شایسته کارکنان یکی از روش‌های مدیریت منابع انسانی محسوب می‌شود (Ama at el, 2018). بدین‌سان عملکرد کارکنان از جمله عواملی است که باید در هر سازمانی موردتوجه دست‌اندرکاران قرار بگیرد؛ چراکه از یک‌سو باعث رشد میزان موفقیت سازمان‌ها می‌شود (Aguinis at el, 2012) و از دیگر سو می‌تواند به‌عنوان یک عنصر راهبردی باعث حفظ بقای سازمان و افزایش میزان بهره‌وری گردد (Askari Bajgrani at el, 2011). یکی از استلزامات تحقق این امر ارزیابی عملکرد کارکنان می‌باشد؛ در خصوص ارزیابی می‌توان بیان کرد که در هر سازمانی به‌خصوص سازمان آموزش‌وپرورش برای آگاهی از میزان مطلوبیت خود به‌ویژه در محیط‌های پیچیده و پویا نیازمند به نظام ارزیابی می‌باشد (Suknaisith at el, 2014). ارزیابی یک عنصر مهم در نظام‌های آموزشی می‌باشد؛ به همین دلیل نظام‌های آموزشی به دنبال تغییر و تحول با هدف بهبود راهبردهای خود در عناصر مختلف آموزشی هستند (Mondal & Das, 2021). ارزیابی فرایندی است که با جمع‌آوری اطلاعات ارزشمند درباره برنامه‌ها و فعالیت‌ها، کارایی و مؤثر بودن آن برنامه و فعالیت را مشخص می‌کند و اطلاعات درست و مورد نیاز برای تصمیم‌گیری‌های سنجیده را فراهم می‌کند (Ojetunde, 2019). لذا در مجموع می‌توان بیان کرد که ارزیابی یک فرایند نظام‌مند است که با جمع‌آوری اطلاعات به داروی درباره تحقق یا عدم تحقق اهداف می‌پردازد (Bazargan, 2023). در آموزش‌وپرورش به منظور پرورش استعدادها، مهارت‌های نوآورانه و ارتقا کارایی از ارزیابی استفاده شود (Li, 2023). ارزیابی عملکرد ابزاری مناسبی است تا متوجه شویم که کارکنان در موقعیت‌های مناسب بکار گرفته شده‌اند و از این طریق سازمان را در جهت اثربخشی هدایت می‌کنیم (Al-Jedaia & Mehrez, 2020). با استفاده از ارزیابی عملکرد می‌توان محیطی تسهیل‌گر و مطلوب را ایجاد کرد (Simon & Sagoe, 2018). ارزیابی عملکرد با ایجاد نگرشی مثبت در بین کارکنان، نقشی حیاتی در ایجاد جو اعتماد در سازمان‌ها دارد. استفاده صحیح از ارزیابی عملکرد منجر به تعهد کارکنان و عملکرد بالای فردی و سازمانی می‌شود که رسیدن به اهداف سازمانی را آسان می‌کند (Rubel at el, 2018). بر همین اساس نیز سازمان‌ها ناچار به اجرای برنامه ارزیابی عملکرد از کارکنان می‌باشند (Musavirad at el, 2014). عملکرد کارکنان آموزش‌وپرورش از عوامل موفقیت در این نظام محسوب می‌شود؛ محققان همواره کوشیده‌اند تا از یک ابزار ارزیابی معتبر برای سنجش کارکنان استفاده کنند و از نتایج آن برای ارتقا نظام آموزش‌وپرورش بهره ببرند (Jamalpour & Esgandri, 2021). کارکنان زمانی به طور فعال درگیر می‌شوند و تلاش زیادی در راه رسیدن به اهداف خود انجام می‌دهند که حس کنند؛ رویکردهای سازمان برای آن‌ها مطلوب می‌باشد و این احساس با مدیریت منابع انسانی که مهم‌ترین عنصر آن ارزشیابی عملکرد است میسر می‌شود (Ravikumar & Raya, 2019). نتایج ارزیابی عملکرد در موارد گوناگونی تأثیرگذار و همچنین در آموزش و توسعه، افزایش حقوق و ارتقا شغلی آینده تصمیم‌گیرنده هست؛ وقتی کارکنان متوجه می‌شوند که ارزیابی عملکرد آن‌ها به‌درستی انجام شده است در نتیجه انگیزه آن‌ها برای کار افزایش پیدا می‌کند (Ama at el, 2018). کارکنان سازمان

آموزش‌وپرورش در کمیته‌ها و کارگروه‌های متفاوتی ایفای نقش می‌کنند. کمیته‌ها و کارگروه‌ها نقش مهمی در انجام مأموریت سازمان‌ها و بهبود عملکرد مؤسسات آموزشی ایفا می‌کنند (Melear. 2022). کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش به عنوان میانجی، نقش تسهیل‌گر ارتباط بین کارکنان، مدیران و جامعه را ایفا می‌کند (Rita. 2017). کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش نقش‌های بسیار مهمی در سازمان دارند و درصورتی که کمیته‌ها و کارگروه‌ها در نظام‌های آموزشی با موفقیتی مواجهه شوند باعث می‌شود آن نظام آموزشی از همه طرف اعم از داخلی و خارجی به رسمیت شناخته شود (Maula & Noviyanti. 2024). برخی از این کارگروه‌ها و کمیته‌ها در نظام آموزش‌وپرورش ایران عبارت‌اند از: کارگروه رتبه‌بندی، کارگروه حقوق، پروژه مهر، طرح‌های حوزه ابتدایی، کارگروه سازمان‌دهی، شورای معاونین، هفته مشاغل، کارگروه شهید همت، ارزیابی سیستم اداری آموزشی؛ و برخی از کمیته‌ها عبارت‌اند از: کمیته سلامت و تندرستی، کمیته عفاف و حجاب، آسیب‌های اجتماعی، تربیت‌بدنی، کمیته نظارت بر مدارس هیئت‌امنایی، سلامت و تندرستی و...

لذا هدف این پژوهش بررسی ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد است که به تفکیک در قالب سوالات زیر بیان شده است.

۱- ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه‌وبویراحمد چیست؟

۲- ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌ها در آموزش‌وپرورش کهگیلویه‌وبویراحمد چیست؟

۳- ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت شفافیت فعالیت‌ها، مشارکت اعضا و تعامل مؤثر با جامعه و سایر نهادها در حوزه کمیته‌ها و کارگروه‌ها در استان چیست؟

۴- ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت پاسخگویی کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش به نظرات و نیازهای جامعه در استان چیست؟

۵- ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت اثربخشی فعالیت کمیته‌ها و کارگروه‌ها بر بهبود آموزش‌وپرورش و عملکرد سیستم آموزشی در استان چیست؟

مواد و روش پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش از نوع پژوهش‌های کاربردی است. این پژوهش با استفاده از روش کیفی انجام شده است. در پژوهش حاضر داده‌های کیفی به روش پدیدارشناسی گردآوری شده است. در این پژوهش برای نمونه‌گیری، از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. گال، بورگ و گال (Gall, Borg & Gall, 2004) بیان می‌کنند که در نمونه‌گیری هدفمند مواردی که از لحاظ هدف‌های تحقیق کیفی اطلاعات غنی در بر دارند، انتخاب می‌شوند (Gall, Borg & Gall, 2004). در نمونه‌گیری هدفمند، مشخص می‌شود که با چه کسی باید گفتگو کرد. در رابطه با تعداد افرادی که باید با آن‌ها مصاحبه صورت گیرد نقطه مشترک تمامی نظریه‌پردازان پژوهش‌های کیفی این است که مصاحبه‌ها باید تا زمانی که مقوله‌ها به اشباع برسند، ادامه پیدا کنند. بنابراین در پژوهش کیفی، مشخص نمودن حجم نمونه رابطه مستقیمی با تصمیم‌گیری و قضاوت محقق دارد و قواعد از قبل تعیین‌شده‌ای ندارد، بلکه این اصل اشباع نظری است که مشخص‌کننده تعداد مشارکت‌کنندگان در پژوهش کیفی است (Hennik et al, 2010). مشارکت‌کنندگان این پژوهش شامل ۱۹ نفر از کارشناسان، کارشناسان مسئول و روسای ادارات با تجربه، مجرب و خبره آموزش‌وپرورش در اداره کل و ادارات مناطق است. اعضای مشارکت‌کننده در این پژوهش بر اساس معیارها و ویژگی‌های زیر انتخاب شده‌اند: کارشناس، کارشناس مسئول و روسای ادارات در حوزه‌های حسابداری، امور اداری، تربیت بدنی، فرهنگی، سنجش و ارزشیابی، پرورشی، تربیت‌بدنی، ارزیابی عملکرد، حراست، انجمن اولیا و مربیان و... که خبره بوده و تجربه کاری خوبی در حوزه کارگروه‌ها و کمیته‌ها دارد. جدول (۱) ویژگی جمعیت‌شناسی این دسته از شرکت‌کنندگان در این پژوهش را نشان می‌دهد:

جدول ۱- مشخصات شرکت‌کنندگان در مصاحبه

ردیف	جنسیت	مسئولیت	نام کمیته یا کارگروه	مدرک تحصیلی	سن	سابقه خدمت
۱	مرد	کارشناس حسابداری	کارگروه حقوق	ارشد	۵۲	۲۰
۲	مرد	کارشناس امور اداری و تشکیلات	کارگروه رتبه‌بندی	لیسانس	۲۸	۱۰

ردیف	جنسیت	مسئولیت	نام کمیته یا کارگروه	مدرک تحصیلی	سن	سابقه خدمت
۳	مرد	کارشناس ارزیابی عملکرد	کارگروه پروژه مهر	ارشد	۳۸	۶
۴	مرد	کارشناس تربیت‌بدنی و سلامت	کمیته سلامت	لیسانس	۴۱	۱۳
۵	مرد	کارشناس آموزش ابتدایی و پیش‌دبستانی	کارگروه طرح‌های حوزه ابتدایی	لیسانس	۳۵	۲۰
۶	مرد	کارشناس آموزش متوسطه	کارگروه سازمان‌دهی	لیسانس	۴۱	۱۴
۷	مرد	کارشناس سلامت و تندرستی	کمیته سلامت و تندرستی	ارشد	۳۲	۶
۸	مرد	کارشناس فرهنگی هنری	کمیته عفاف و حجاب	ارشد	۳۰	۱۰
۹	مرد	کارشناس سنجش و ارزشیابی	کارگروه شورای معاونین	لیسانس	۴۰	۱۲
۱۰	مرد	کارشناس فنی حرفه‌ای	کارگروه هفته مشاغل	لیسانس	۳۲	۱۰
۱۱	مرد	کارشناس آسیب‌های اجتماعی	کمیته آسیب‌های اجتماعی	ارشد	۳۱	۶
۱۲	مرد	کارشناس مراقبت در برابر آسیب‌های اجتماعی	کمیته مراقبت اجتماعی دانش-آموزان	لیسانس	۳۷	۱۵
۱۳	مرد	کارشناس مسئول فرهنگی هنری	کمیته عفاف و حجاب	ارشد	۵۳	۳۲
۱۴	مرد	کارشناس تکنولوژی	کارگروه شهید همت	ارشد	۳۰	۱۱
۱۵	زن	کارشناس مسئول تربیت‌بدنی دختران	کمیته تربیت‌بدنی	ارشد	۳۰	۱۰
۱۶	مرد	رئیس اداره سلامت و تندرستی	کمیته سلامت و تندرستی	ارشد	۳۶	۱۸
۱۷	مرد	کارشناس مسئول ارزیابی	کارگروه ارزیابی سیستم اداری آموزشی	ارشد	۴۸	۲۰
۱۸	مرد	کارشناس مسئول ارزیابی	کمیته ارتقا سلامت و تندرستی	ارشد	۴۸	۲۰
۱۹	مرد	کارشناس مسئول شوراهای آموزش‌وپرورش	کمیته نظارت بر مدارس هیئت‌امنایی	ارشد	۴۲	۱۹

ابزار انجام پژوهش، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته عمیق است. این مصاحبه‌ها شامل ۵ سؤال نیم ساختاریافته است و هدف از آن‌ها دریافت دیدگاه‌ها و عقاید شرکت‌کنندگان است. در مصاحبه نیمه ساختاریافته چند سؤال از قبل تعریف شده است؛ اما در حین مصاحبه سؤال‌های دیگری هم ضرورت می‌یابد. در این پژوهش مصاحبه به صورت فردی انجام شده است. محقق در ابتدا سؤالات مصاحبه پروتکل اجرای آن را تدوین کرده است. برای انجام مصاحبه، نخست با مسئول موردنظر برای کسب رضایت از قبل با تلفن صحبت می‌شد و سپس اگر علاقه‌مندی در این زمینه وجود داشت، سؤالات مصاحبه قبلاً از طریق پیام‌رسان‌های داخلی مثلاً ایتا یا سروش یا حضوری برای ایشان ارسال می‌شد تا با آمادگی و آگاهی بیشتری به سؤالات پاسخ دهد. بدین منظور با مسئولان خبره و با تجربه که تمایل خویش را به شرکت در پژوهش از طریق اظهارنظر شفاهی اعلام کرده‌اند، بر طبق یک برنامه‌ریزی و هماهنگی از قبل پیش‌بینی شده، از هریک از مسئولان باتجربه و مشارکت‌کننده به صورت انفرادی در محل کار آن‌ها یا محل کار محقق در دانشگاه فرهنگیان مصاحبه انجام می‌شد و با رضایت کامل و با رعایت اصول اخلاقی در پژوهش و اصل محرمانه بودن صدای مشارکت‌کنندگان ضبط شده و سپس به تحلیل آن‌ها پرداخته می‌شد. زمان صرف شده برای هر مصاحبه بین ۳۰ تا ۸۰ دقیقه بود. مصاحبه‌ها با موضوع کلی آغاز شد، سپس بر اساس مطالب بیان شده و با طرح سؤال‌های پیگیر، روند مصاحبه در جهت پوشش دادن به اهداف و سؤالات تحقیق ادامه یافت. محقق در طول مصاحبه با روش گفتگو و تعامل به جست‌وجوی پاسخ سؤال تحقیق می‌پرداخت. پژوهشگر وقتی متوجه شد با ادامه مصاحبه، گردآوری داده‌ها به یافته‌های جدیدی نمی‌رسد و داده‌های گردآوری شده تکرار یافته‌ها و اطلاعات قبلی است، مصاحبه و گردآوری داده‌ها را متوقف کرد.

در این پژوهش برای بررسی صحت یافته‌ها از بررسی توسط اعضا مشارکت‌کننده استفاده شد. برای این کار گزارش نهایی یعنی آنچه تولید و اصلاح شد، به شرکت‌کنندگان برای تأیید درستی نتایج برگردانده شد و به آنان فرصت اظهارنظر درباره‌ی یافته‌ها داده شد (Kresvel, 2009). برای افزایش قابلیت اعتماد و اعتبار درونی، از روش‌های گوناگون کنش متقابل سه‌گانه استفاده می‌کنند. در این پژوهش، از روش سه‌سویه‌سازی نظری (ارزیابی داده‌ها از دیدگاه‌های مختلف) استفاده شده است.

برای تحلیل داده‌ها از کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی استفاده شد.

مرحله اول: کدگذاری باز: در این مرحله، با مرور مجموعه داده‌های گرد آمده تلاش شده است مفاهیم پنهان در آن بازشناسی شوند. این مرحله، باز نامیده می‌شود؛ زیرا که طی آن، بدون هیچ محدودیتی به مقوله‌ها پرداخته شده است.
مرحله دوم: کدگذاری محوری: هدف این مرحله، تعیین رابطه بین مقوله‌های ایجاد شده در مرحله کدگذاری باز است. در کدگذاری محوری، با شناسایی هسته مرکزی یا محوری، شرایط علی تشریح و راهبردها مشخص می‌شوند.
مرحله سوم: کدگذاری انتخابی: کدگذاری انتخابی مهم‌ترین مرحله نظریه‌پردازی است که طی آن، ارتباط مقوله‌های محوری با مقوله‌های دیگر مورد بررسی قرار می‌گیرد و پس از اثبات ارتباط آن‌ها، مقوله‌هایی که احتیاج به بهبود و بازنگری دارند، اصلاح می‌شوند. محقق، با ادامه تفاسیر مداوم میان مقوله‌ها و مضامین و استفاده از یادداشت‌ها، خود اقدام به تعیین مختصات و ویژگی‌های مقوله و ارتباط میان آن‌ها، برای تبیین نظری می‌کند (سعدی پور،۱۳۹۳).
برای تجزیه‌وتحلیل داده‌ها ابتدا متن مصاحبه‌ها به طور کامل ضبط گردید. پس از ضبط، مصاحبه‌ها بر روی کاغذ پیاده و نوشته شد. بعد از چند بار مطالعه هر مصاحبه کدهای باز استخراج شده است. پس از استخراج کدهای اولیه، کدهای مشابه با یکدیگر ادغام و آن‌ها را در گروهی قرار داده و برای هر طبقه نامی که معرف کدهای قرار گرفته شده در آن طبقه باشد، انتخاب می‌شد. بدین ترتیب با تشکیل طبقه بندی، مقوله‌های فرعی و اصلی‌های اصلی استخراج گردید.
پس از کدگذاری و مقوله‌بندی داده‌ها و بازخوانی مکرر و جستجو و کنکاش در آن‌ها، مقوله‌های اصلی مشخص گردید. سپس بر اساس مقوله‌های اصلی، عوامل و راهبردهای مؤثر در فرایند شکل‌گیری و آشکارسازی شناسایی شدند. در تجزیه‌وتحلیل و تفسیر ابعاد و مقوله‌های اصلی به نقل و قول‌های مستقیم مشارکت‌کنندگان به عنوان مصداق اشاره شد و برای رعایت محرمانه بودن نام آن‌ها، برای هریک از مسئولان مشارکت‌کننده یک شماره یا کد مخصوص استفاده گردید. در پایان پس از آن‌که داده‌های مختلف در کنار یکدیگر قرار گرفت، با کسب بینش و بصیرت نسبت به موضوع مورد پژوهش، عمل استنتاج صورت گرفته است و بعد از آن به هریک از پرسش‌های مطرح شده در پژوهش، پاسخ داده شده است.

بحث و ارائه یافته‌ها

یافته‌های مرتبط با سؤال ۱ (ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه‌وبویراحمد چیست؟) از مصاحبه‌های صورت گرفته حاصل شد. کدهای استخراج شده از ۷ کد محوری و ۱۷ کدباز در جدول ۲ خلاصه شده است. به علت حجم زیاد داده‌ها، فقط نمونه‌هایی از داده‌های حاصل از گزارش و مصاحبه در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲- کارایی عملکرد حوزه کمیته‌ها و کارگروه‌ها

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
بررسی مدت زمان برگزاری جلسات و تطابق آن با زمان برنامه‌ریزی‌شده (۵-م)	نسبت زمان صرف‌شده به زمان برنامه‌ریزی‌شده	شاخص‌های کارایی و اثربخشی
ارزیابی تطابق هزینه‌های فعالیت‌های کمیته‌ها و کارگروه‌ها با بودجه تخصیص‌یافته (۱۷-م)	نسبت هزینه‌های انجام‌شده به بودجه	
میزان دستیابی به اهداف تعیین‌شده در ابتدای دوره (۱۳-م)	تحقق اهداف	
بررسی تأثیرات تصمیمات گرفته‌شده در کمیته بر جامعه هدف و بازخوردهای دریافت‌شده (۹-م)	تأثیرات تصمیمات کمیته	
ارزیابی رضایت اعضاء کمیته و جامعه هدف از خدمات و تصمیمات کمیته‌ها و کارگروه‌ها (۱۹-م)	نظرسنجی از اعضا و ذینفعان	کیفیت خدمات ارائه‌شده
سرعت و دقت در پاسخ‌گویی به مطالبات و پیشنهادات اعضاء و جامعه هدف (۹-م)	پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و پیشنهادها	
بررسی تعداد جلسات برگزارشده نسبت به جلسات پیش‌بینی‌شده (۱-م)	برگزاری به‌موقع جلسات	عملکرد اجرایی
پیگیری و اجرای مصوبات کمیته‌ها و کارگروه‌ها و بررسی میزان اجرای موفق آن‌ها (۱۲-م)	پیوستگی اجرای مصوبات	
استفاده از ابزارهای مختلف چون نظرسنجی، مصاحبه و بررسی مدارک و مستندات. (۷-م) اطلاعات لازم درباره فعالیت‌های کمیته، تصمیمات اتخاذ شده و نتایج این تصمیمات گردآوری شود. این داده‌ها می‌توانند شامل گزارش‌ها، آمار و بازخورد اعضا باشد (۱۵-م)	جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها	مراحل ارزیابی
به‌کارگیری روش‌های آماری و تحلیل کیفی برای بررسی داده‌های جمع‌آوری‌شده. (۱۵-م)	تحلیل عملکرد و داده‌ها	

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
با استفاده از داده‌هایی که جمع‌آوری شده، عملکرد کمیته مورد تحلیل قرار گیرد. (۷–م) برای این کار می‌توان به شناسایی نقاط قوت و ضعف پرداخت. (۷–م) جمع‌آوری داده‌های مرتبط و تحلیل آن‌ها به کمک نرم‌افزارهای آماری. (۱۳–م) شناسایی نقاط قوت و ضعف با استفاده از داده (۸–م)		
تهیه گزارشی جامع از نتایج ارزیابی و ارائه آن به اعضای کمیته نتایج تحلیل‌ها در یک گزارش خلاصه شده و پیشنهادهایی برای بهبود عملکرد کمیته ارائه می‌شود (۱۹–م) تهیه گزارش‌های منظم از عملکرد گروه و ارائه به مدیریت شامل جزئیات در مورد پیشرفت‌ها، چالش‌ها و فرصت‌ها (۴–م)	تهیه و ارائه گزارش	
دریافت بازخوردهای لازم و اعمال اصلاحات در فرآیندها و روش‌های کاری (۱۱–م) نظرات اعضای کمیته و ذینفعان دیگر، می‌تواند در ارزیابی کارایی کمک‌کننده باشد. این نظرات می‌تواند شامل سؤالاتی درباره روش‌های تصمیم‌گیری، سطح همکاری و میزان رضایت باشد (۴–م) از اعضای گروه و ذینفعان نظرسنجی کنید (۱۶–م) بازخورد بهبود مستمر را تسهیل کنید (۱۴–م)	بازخورد و اصلاح نظرات	
اولین گام تعیین اهداف و مقاصد کمیته است. این اهداف باید واضح، قابل اندازه‌گیری و مربوط به مأموریت کلی سازمان باشند. (۱۰–م)	مشخص کردن اهداف	تعیین هدف
اهداف مشخص و قابل‌اندازه‌گیری برای گروه‌ها تعیین کنید مقاصد بلندمدت و کوتاه‌مدت را شفاف کنید (۱۶–م)	تعریف اهداف و مقاصد	
مقایسه عملکرد کمیته با استانداردهای مشخص یا کمیته‌های مشابه نیز می‌تواند اطلاعات مفیدی ارائه دهد (۸–م) مقایسه عملکرد گروه با بهترین شیوه‌ها یا استانداردهای موجود جهانی شناسایی شکاف‌ها و برنامه‌ریزی برای بهبود (۷–م)	مقایسه با معیارهای استاندارد	سنجش همه‌جانبه
کیفیت کار: ارزیابی خروجی‌های گروه نسبت به استانداردها زمان‌بندی: بررسی اینکه آیا پروژه‌ها به موقع به اتمام می‌رسند تعداد و نوع فعالیت‌ها: تحلیل فعالیت‌های انجام‌شده و تنوع آن‌ها (۱۰–م)	معیارهای سنجش	
بعد از اجرای پیشنهادات، باید نتایج و اثرات آن‌ها را مورد بررسی قرار داده و فرآیند ارزیابی به صورت دوره‌ای تکرار شود تا اگر سؤال یا نیاز خاصی در ارتباط با حوزه خاصی از کمیته دارید، مطرح شود. (۱۷–م) شناسایی نیازهای آموزشی اعضای گروه و برنامه‌ریزی برای توسعه مهارت‌ها ایجاد فرصت‌های یادگیری مستمر (۶–م)	پیگیری و بهبود مستمر و توسعه مهارت‌ها	توسعه مستمر

با تحلیل و ترکیب ۷ کد محوری ارائه‌شده در جدول ، می‌توان آن‌ها را در ۲ کد انتخابی جامع و کلان سامان‌دهی کرد:

کد انتخابی اول: ابعاد سنجش عملیاتی و پیامدمحور

کدهای محوری پوشش‌داده‌شده: شاخص‌های کارایی و اثربخشی، کیفیت خدمات ارائه‌شده و عملکرد اجرایی

کد انتخابی ابعاد سنجش عملیاتی و پیامدمحور ناظر بر مجموعه‌ای از ملاک‌های عینی و خروجی‌محور است که میزان موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌ها را در تحقق ماموریت‌های محوله اندازه‌گیری می‌کند. در این بعد، عملکرد ارکان آموزشی نه در قالب شعار یا برنامه‌های روی کاغذ، بلکه از طریق نسبت داده‌ها به ستانده‌ها (مانند مدیریت زمان و انضباط بودجه‌ای)، میزان تحقق اهداف مصوب، و ملموس بودن آثار تصمیمات بر جامعه هدف سنجیده می‌شود. علاوه بر این، ارزیابی کیفیت خدمات از طریق سنجش سطح رضایت ذینفعان، سرعت و دقت در پاسخ‌گویی به مطالبات، و پیوستگی اجرایی در پیگیری مصوبات، ملاک‌های اصلی ارزیابی کارایی ساختاری و عملیاتی کمیته‌ها در استان کهگیلویه و بویراحمد را تشکیل می‌دهند.

کد انتخابی دوم: چرخه پویای ارزیابی فرآیندی و توسعه مستمر

کدهای محوری پوشش‌داده‌شده: تعیین هدف، مراحل ارزیابی، سنجش همه‌جانبه و توسعه مستمر

کد انتخابی چرخه پویای ارزیابی فرآیندی و توسعه مستمر نشان‌دهنده نقشه راه ساختاریافته و نظام‌مندی است که ارزیابی عملکرد را از یک اقدام مقطعی و ایستا به یک فرآیند زنده، چرخه‌ای و یادگیرنده تبدیل می‌سازد. این کد تصریح می‌کند که ارزیابی اثربخش با شفاف‌سازی اهداف کلان و عملیاتی آغاز شده، با به‌کارگیری ابزارهای چندگانه (نظیر گردآوری متقاطع داده‌ها، تحلیل‌های آماری و کیفی، و مقایسه با استانداردهای مرجع) ادامه می‌یابد و در نهایت از طریق حلقه‌های بازخورد، گزارش‌دهی شفاف، شناسایی نیازهای آموزشی اعضا و اصلاح مداوم روش‌ها تکمیل می‌شود. در این نگاه، ارزیابی صرفاً ابزار کنترل نیست، بلکه محرکی برای ارتقای توانمندی‌های انسانی و پایداری کیفی کمیته‌ها محسوب می‌گردد.

یافته‌های سؤال دوم: ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌ها در آموزش‌وپرورش کهگیلویه‌وبویراحمد شامل موارد زیر است.

جدول ۳- معیارهای بررسی میزان موفقیت حوزه کمیته‌ها و کارگروه‌ها در آموزش‌وپرورش

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
بررسی تأثیرگذاری و کارایی تصمیماتی که توسط کمیته گرفته شده است (۳-م)	نرخ موفقیت تصمیمات	ارزیابی عملکرد
تعداد جلسات و موضوعات مطرح شده در آن‌ها (۱۸-م)	تعداد و نوع جلسات برگزار شده	
تحلیل نتایج آزمون‌ها و نمرات دانش‌آموزان در دروس مختلف و بررسی میزان پیشرفت دانش‌آموزان در طول سال تحصیلی (۲-م)	نمرات دانش‌آموزان و پیشرفت تحصیلی	
ارزیابی میزان حضور و فعالیت اعضای کمیته (۱۰-م)	میزان مشارکت اعضا	مشارکت و تعامل ذینفعان
بررسی نظرات و پیشنهادات ذینفعان نسبت به عملکرد کمیته (۱۷-م)	نظرسنجی از معلمان و دانش‌آموزان	
بررسی تعداد جلسات و کارگاه‌های کمیته در طول سال (۴-م)	تعداد جلسات برگزار شده	
ارزیابی سطح مشارکت اعضای کمیته در فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌ها (۸-م)	میزان مشارکت اعضا	
بررسی ارتباط تصمیمات کمیته با بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان (۱۶-م)	افزایش نمرات دانش‌آموزان	کیفیت آموزش و تدریس
تأثیر برنامه‌های تصویب شده بر محتوای آموزشی و نحوه تدریس (۷-م)	پیشرفت برنامه‌های آموزشی	
ارزیابی نظرات معلمان درباره کارگروه و تأثیر آن بر روش‌های تدریس آن‌ها (۱۵-م)	بازخورد معلمان	
سنجش نحوه افزایش مهارت‌های تدریس معلمان بعد از شرکت در کارگروه‌ها (۱-م)	توسعه حرفه‌ای	
بررسی نحوه اطلاع‌رسانی به ذینفعان در مورد تصمیمات و عملکرد کمیته (۱۴-م)	میزان شفافیت عملکرد کمیته	گزارش‌دهی و شفافیت
وجود و کیفیت گزارش‌ها و مستندات مرتبط با دستاوردها (۱۹-م)	گزارش‌های عملکرد	
ارزیابی وجود برنامه‌های توسعه‌ای برای بهبود عملکرد کمیته (۱۳-م)	برنامه‌ریزی برای بهبود مستمر	پایداری و توسعه حرفه‌ای
بررسی تأثیر تصمیمات کمیته بر نظام آموزشی در بلندمدت (۱۲-م)	تأثیر بلندمدت تصمیمات	
بررسی کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی که برای معلمان برگزار شده و تأثیر آن‌ها بر کیفیت تدریس (۶-م)	آموزش و توانمندسازی معلمان	
ارزیابی پیشرفت حرفه‌ای اعضای کمیته و تأثیر آن بر محیط آموزشی (۵-م)	پیشرفت شغلی	
میزان همکاری کمیته با مدیران، معلمان و سازمان‌های مربوطه (۳-م)	همکاری با دیگر ارکان آموزشی	همکاری با نهادهای دیگر
بررسی تعداد والدینی که در فعالیت‌ها و جلسات کارگروه شرکت می‌کنند (۹-م)	نرخ مشارکت والدین	مشارکت والدین و جامعه
ارزیابی نظرات جامعه درباره تأثیر کارگروه‌ها بر فرهنگ جامعه و مدارس (۲-م)	نظرسنجی‌های اجتماعی	
برگزاری نظرسنجی میان معلمان، دانش‌آموزان و والدین جهت جمع‌آوری بازخورد درباره فعالیت‌های کمیت (۱۱-م)	نظرسنجی‌ها	بازخورد از ذینفعان
جمع‌آوری و تحلیل گزارش‌های کیفی از تجربیات ذینفعان (۱۸-م)	گزارش‌های کیفی	
بررسی اینکه آیا فعالیت‌های کمیته با اهداف کلان آموزش‌وپرورش هم‌راستا است یا خیر (۹-م)	مطابقت با اهداف آموزشی	انطباق با اهداف
ارزیابی موفقیت برنامه‌ها و پروژه‌های خاص طراحی شده توسط کمیته (۱۸-م)	برنامه‌های اجرایی	
بررسی میزان دسترسی به منابع آموزشی و امکانات مورد نیاز (۴-م)	دسترسی به منابع	منابع و امکانات
ارزیابی نحوه مدیریت و توزیع منابع مالی و انسانی در راستای اهداف کمیته (۱-م)	مدیریت منابع	
سنجش این‌که آیا کارگروه‌ها به اهداف خود دست یافته‌اند یا خیر (۱۵-م)	مطابقت با اهداف آموزشی	اهداف و نتایج
جمع‌آوری و تحلیل داده‌های کیفی و کمی برای تعیین میزان موفقیت (۱۲-م)	تحلیل داده‌ها	
ارزیابی روحیه نوآوری و خلاقیتی که کارگروه‌ها در محیط‌های آموزشی ایجاد کرده‌اند (۱۷-م)	ایده‌های جدید	نوآوری و خلاقیت
برای اجرای مصوبات و پیگیری موضوعات آموزشی می‌تواند تأثیر زیادی بر میزان موفقیت داشته باشد (۴-م)	انگیزه بالای اعضا	تعهد، توانمندی و انگیزه اعضا

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
تعهد کارگروه‌ها به اجرای مصوبات و پیگیری مستمر آن‌ها، نقشی کلیدی در موفقیت کلی کارگروه‌ها دارد (۱۲–م)	تعهد و انگیزه اعضا	
اعضای کمیته باید از دانش و توانمندی‌های کافی برای تحلیل مسائل آموزشی و اتخاذ تصمیمات مؤثر برخوردار باشند (۱۳–م)	آگاهی و تخصص اعضا	
هرچه میزان مشارکت و تعامل با والدین و جامعه بیشتر باشد، احتمال موفقیت کمیته‌ها نیز افزایش می‌یابد (۱۹–م)	همکاری با جامعه و والدین	مشارکت اجتماعی
همکاری با نهادها و سازمان‌های مرتبط، به ویژه در سطوح محلی و ملی، می‌تواند به تأمین منابع و حمایت‌های لازم برای اجرای مصوبات کمک کند (۶–م)	تعامل و همکاری با دیگر نهادها	
شامل کردن معلمان، والدین و جامعه در فرآیند تصمیم‌گیری و مشاوره می‌تواند به افزایش موفقیت کارگروه‌ها کمک کند (۴–م)	مشارکت ذینفعان	
دسترسی به منابع لازم برای اجرای مصوبات، اعم از منابع مالی و انسانی، یکی از فاکتورهای کلیدی موفقیت است (۱۸–م)	تأمین منابع مالی و انسانی	پشتیبانی مالی و اجرایی
تأمین منابع مالی برای اجرای مصوبات و برنامه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است (۱۰–م)	منابع مالی	
همکاری با نهادهای دولتی و غیردولتی می‌تواند به تسهیل و تسریع اجرای مصوبات کمک کند (۱۶–م)	حمایت از نهادهای مربوطه	
سیستم‌های نظارتی خوب و ارزیابی‌های دوره‌ای برای میزان اجرایی شدن مصوبات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این امر به شناسایی نقاط قوت و ضعف کمک می‌کند (۱–م)	نظارت و ارزیابی	نظارت و ارزیابی
وجود نظام نظارتی قوی برای ارزیابی اجرای مصوبات و بازخوردگیری مستمر باعث افزایش موفقیت کمیته‌ها می‌شود (۸–م)	سیستم نظارتی مؤثر	
وجود سیستم‌های نظارتی برای سنجش پیشرفت در اجرای مصوبات و ارزیابی اثربخشی آن‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۱۶–م)	نظارت و ارزیابی مستمر	
اگر مصوبات بر اساس نیازهای واقعی جامعه محلی تنظیم شوند، شانس بیشتری برای اجرا و موفقیت خواهند داشت (۱۶–م)	تنظیم برنامه‌ها بر اساس نیازهای محلی	توجه به نیازهای محلی
ارزیابی نیازهای مناطق مختلف و طراحی مصوبات که با چالش‌های خاص هر منطقه مطابقت داشته باشند، شانس موفقیت را افزایش می‌دهد (۵–م)	تناسب مصوبات با نیازهای محلی	
ارائه گزارش‌های دوره‌ای از پیشرفت‌ها و دستاوردها می‌تواند به شفاف‌سازی و افزایش اعتماد مردم به کمیته‌ها کمک کند (۱۱–م)	گزارش‌های منظم	برنامه‌ریزی و گزارش‌دهی
اهداف مشخص، سبب می‌شود که کمیته‌ها بتوانند به راحتی پیشرفت خود را ارزیابی کرده و اقدام کنند (۱۰–م)	تدوین برنامه‌های دقیق	
ارزیابی نیازهای واقعی منطقه و طراحی مصوبات بر اساس آن، شانس موفقیت را افزایش می‌دهد. اگر مصوبات پاسخگوی چالش‌های موجود باشند، احتمال به نتیجه رسیدن آن‌ها بیشتر است (۱۹–م)	تنوع و تطابق مصوبات با نیازهای واقعی	تطابق مصوبات با نیازها
رهبری قوی در کارگروه‌ها باعث می‌شود که مصوبات به درستی پیاده‌سازی و به چالش‌ها به طور مؤثر پاسخ داده شود (۷–م)	مدیریت و رهبری مؤثر	مدیریت مؤثر
ارتباط مؤثر میان اعضا و نهادهای آموزشی می‌تواند به تخمین و پیگیری بهتر اجرای مصوبات کمک کند (۵–م)	فرآیندهای ارتباطی مؤثر	

با واکاوی، هم‌پوشانی‌زدایی و ترکیب ۲۰ کد محوری استخراج‌شده از جدول ۳، تمامی مولفه‌ها در قالب ۳ کد انتخابی کلان و جامع دسته‌بندی و تحلیل می‌شوند:

کد انتخابی اول: ارکان ساختاری، مدیریتی و پشتیبانی منابع

کدهای محوری پوشش‌داده‌شده: تعهد، توانمندی و انگیزه اعضا، مدیریت مؤثر (رهبری قوی)، پشتیبانی مالی و اجرایی / منابع و امکانات و پایداری و توسعه حرفه‌ای (توانمندسازی معلمان و اعضا)

کد انتخابی ارکان ساختاری، مدیریتی و پشتیبانی منابع نشان‌دهنده زیرساخت‌های کلیدی و نیروی محرکه درونی کمیته‌ها و کارگروه‌ها برای نیل به موفقیت است. بر اساس یافته‌های پژوهش، میزان موفقیت کارگروه‌ها بیش و پیش از هر چیز به

شایستگی‌های انسانی و سبک رهبری و مدیریت اثرگذار بستگی دارد. رهبری قوی قادر است فرآیندهای ارتباطی را تسهیل نموده و چالش‌های اجرایی را مدیریت کند. در کنار سرمایه انسانی، پشتیبانی پایدار مالی و تجهیزاتی و برنامه‌ریزی برای توسعه حرفه‌ای و آموزش مداوم معلمان و اعضا به‌عنوان پیش‌شرط‌های اصلی تبدیل تصمیمات روی کاغذ به اقدامات عملی موفق شناخته می‌شوند.

کد انتخابی دوم: فرآیند پویای برنامه‌ریزی، نظارت و انطباق بومی

کدهای محوری پوشش‌داده‌شده: برنامه‌ریزی و گزارش‌دهی / گزارش‌دهی و شفافیت، توجه به نیازهای محلی / تطابق مصوبات با نیازها، انطباق با اهداف / اهداف و نتایج، ارزیابی عملکرد / نظارت و ارزیابی و نوآوری و خلاقیت

کد انتخابی فرآیند پویای برنامه‌ریزی، نظارت و انطباق بومی ابعاد فرآیندی و عملیاتی موفقیت کمیته‌ها را تبیین می‌کند. موفقیت در این بعد مستلزم آن است که مصوبات و برنامه‌ها ابتدا بر اساس نیازسنجی واقعی و بومی مناطق مختلف استان کهگیلویه و بویراحمد طراحی شده و با اهداف کلان نظام آموزشی هم‌راستا باشند. علاوه بر تدوین برنامه‌های دقیق، ایجاد نظام نظارت و ارزیابی مستمر و ارائه گزارش‌های دوره‌ای شفاف، ضمن شناسایی نقاط ضعف و قوت، سبب جلب اعتماد ذینفعان می‌شود. تزریق روحیه نوآوری و خلاقیت در تدوین مصوبات نیز پایداری و اثربخشی بلندمدت تصمیمات را تضمین می‌نماید.

کد انتخابی سوم: سرمایه اجتماعی، تعامل ذینفعان و ارتقای کیفیت آموزشی

کدهای محوری پوشش‌داده‌شده: مشارکت و تعامل ذینفعان / بازخورد از ذینفعان، مشارکت والدین و جامعه / مشارکت اجتماعی همکاری با نهادهای دیگر ، کیفیت آموزش و تدریس

این کد به بروندادها و بسترهای محیطی موفقیت کمیته‌ها اشاره دارد. بر اساس تجارب ذینفعان، موفقیت واقعی کارگروه‌ها زمانی محقق می‌شود که بتوانند شمول‌گرایی و مشارکت فعال معلمان، دانش‌آموزان، والدین و نهادهای برون‌سازمانی (دولتی و عمومی) را در تصمیم‌گیری‌ها و اجرا جلب کنند. این شبکه تعاملی و نظرسنجی‌های مستمر، سرمایه اجتماعی و مشروعیت اجرایی مصوبات را افزایش می‌دهد. برونداد نهایی این پیوند هم‌افزا، ارتقای کیفیت تدریس معلمان، اصلاح محتوای آموزشی و در نهایت پیشرفت تحصیلی و رشد ملموس نمرات دانش‌آموزان در مدارس استان خواهد بود.

سؤال سوم: ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت شفافیت فعالیت‌ها، مشارکت اعضا و تعامل مؤثر با جامعه و سایر نهادها در حوزه کمیته‌ها و کارگروه‌ها در استان چیست؟ برای بررسی شفافیت فعالیت‌ها و مشارکت اعضا و تعامل مؤثر با جامعه و سایر نهادها، می‌توان به چند روش و معیار کلیدی اشاره کرد.

جدول ٤- ملاک‌های شفافیت فعالیت‌ها و مشارکت اعضا و تعامل مؤثر با جامعه و سایر نهادها در این حوزه (کمیته‌ها و کارگروه‌ها)

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
اعضای کمیته باید گزارش‌های جامع از فعالیت‌های خود به جامعه ارائه دهند (۱۹-م)	گزارش‌های سالانه	گزارش‌دهی منظم و ارائه مستندات
برگزاری جلسات منظم عمومی که در آن اعضا به سؤالات شهروندان پاسخ دهند (۱۱-م)	جلسات عمومی	
انتشار گزارش‌های مالی و عملکردی به‌صورت منظم (۷-م)	گزارش‌های دوره‌ای	
ثبت نحوه تصمیم‌گیری‌ها و فعالیت‌ها در کمیته‌ها (۱۴-م)	مستندسازی فرایندها	
ایجاد وبسایتی که حاوی اطلاعات به‌روز در مورد فعالیت‌ها، تصمیمات و عملکرد مالی کمیته باشد (۸-م)	وب‌سایت کمیته	دسترسی به اطلاعات
امکان دسترسی به اسناد مهم نظیر پروتکل جلسات و مصوبات برای عموم مردم (۲-م)	سندهای عمومی	
برگزاری نظرسنجی‌ها و جمع‌آوری نظرات مردم درباره نیازها و مشکلات محلی (۱۳-م)	نقاط نظرسنجی	تعامل و مشارکت شهروندان
ترویج برنامه‌های مشارکتی که در آن شهروندان بتوانند در تصمیم‌گیری‌ها و فعالیت‌ها شرکت کنند (۱۶-م)	رویدادهای مشارکتی	
ایجاد فرصت‌هایی برای اعضا و جامعه برای بیان نظرات و پیشنهادها (۱۰-م)	برگزاری جلسات عمومی	
جمع‌آوری اطلاعات از ذینفعان درباره عملکرد کارگروه‌ها (۵-م)	نظرسنجی‌ها و پرسشنامه‌ها	
تعامل با دیگر نهادها و سازمان‌ها برای برگزاری پروژه‌های مشترک به منظور بهبود خدمات به جامعه (۶-م)	پروژه‌های مشترک	تعامل و همکاری با نهادهای دیگر
ایجاد گروه‌هایی متشکل از نمایندگان کمیته و نهادهای مختلف برای بررسی و حل مسائل خاص (۱۱-م)	کارگروه‌های تخصصی	
پیگیری و ثبت پروژه‌های مشترک با سایر نهادها و سازمان‌ها (۷-م)	همکاری‌های مشترک	

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
ایجاد و تقویت شبکه‌های همکاری با گروه‌ها و انجمن‌های مرتبط (۱۳–م)	شبکه‌سازی	
همکاری با دیگر نهادهای دولتی و غیردولتی برای تبادل اطلاعات و تجربیات (۱۹–م)	ایجاد شبکه‌های همکاری	
برگزاری کارگاه‌ها برای افزایش آگاهی و مشارکت جامعه و نهادها (۱۴–م)	کارگاه‌های آموزشی مشترک	
وجود نهادهای مستقل که فعالیت‌های کمیته را نظارت و ارزیابی کنند (۸–م)	سازمان‌های نظارتی	پاسخگویی
ایجاد کانال‌های ارتباطی (همچون شبکه‌های اجتماعی) برای دریافت نظرات و انتقادات از شهروندان (۶–م)	بازخورد از جامعه	
برگزاری کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی برای اعضای کمیته در خصوص اهمیت شفافیت و تعامل با جامعه (۳–م)	برنامه‌های آموزشی	آموزش و آگاهی‌بخشی
برگزاری جلسات عمومی یا کارگاه‌ها برای جلب نظرات و پیشنهادها جامعه (۱۲–م)	برگزاری جلسات عمومی	ارتباطات
انتشار اخبار و اطلاعات در رسانه‌ها به‌منظور اطلاع‌رسانی به عموم (۵–م)	گزارش در رسانه‌ها	
استفاده از نظرسنجی‌ها و فرم‌های ارزیابی برای جمع‌آوری نظرات و انتقادات اعضا و جامعه (۱۸–م)	نظرسنجی‌ها	سامانه‌های فیدبک
ایجاد پلتفرم‌های آنلاین برای ارائه نظرات و پیشنهادها (۹–م)	پرتال‌های آنلاین	
استفاده از نهادهای مستقل برای بررسی و ارزیابی فعالیت‌های کمیته‌ها (۴–م) ایجاد نهادهای مستقل برای نظارت بر فعالیت‌های کارگروه‌ها (۸–م)	نظارت مستقل	ارزیابی و نظارت با معیارهای خاص
تعریف و نظارت بر شاخص‌های کلیدی عملکرد برای سنجش اثربخشی فعالیت‌ها این مؤلفه‌ها می‌توانند به بهبود منجر شود (۲–م)	شاخص‌های عملکرد	
تهیه و انتشار گزارش‌های دوره‌ای درباره فعالیت‌ها و نتایج کارگروه‌ها (۱۶–م) ارزیابی منظم به منظور تعیین نقاط قوت و ضعف (۵–م)	گزارش‌گیری منظم	
تعریف معیارهای مشخص برای ارزیابی کیفی و کمی فعالیت‌ها (۲–م)	مؤلفه‌های کمی و کیفی	
استفاده از وب‌سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی برای اطلاع‌رسانی و جمع‌آوری بازخورد (۱–م)	پلتفرم‌های آنلاین	فناوری اطلاعات
پیاده‌سازی سامانه‌های دیجیتال برای ثبت و رصد فعالیت‌ها (۱۲–م)	سیستم‌های مدیریت اطلاعات	

با ترکیب، مقوله‌بندی و انتزاع مفهومی ۱۰ کد محوری استخراج‌شده، ۳ مقوله انتخابی کلان و بنیادین به شرح زیر تبیین و صورتبندی شدند:

کد انتخابی اول: شفافیت ساختاری، مستندسازی و نشر اطلاعات در بستر فناوری

کدهای محوری ادغام‌شده: گزارش‌دهی منظم و ارائه مستندات، دسترسی به اطلاعات، فناوری اطلاعات و ارتباطات و اطلاع‌رسانی رسانه‌ای

کد انتخابی شفافیت ساختاری، مستندسازی و نشر اطلاعات در بستر فناوری بازتاب‌دهنده رکن اساسی حکمرانی باز و اعتمادآفرینی در کارگروه‌ها و کمیته‌های آموزش‌وپرورش است. بر مبنای دیدگاه‌های مشارکت‌کنندگان، شفافیت حقیقی مستلزم استقرار یک نظام مستندسازی دقیق از فرآیندهای تصمیم‌گیری، ثبت پروتکل‌ها و انتشار عمومی مصوبات و ترازهای مالی و عملکردی است. تحقق پایدار این هدف از طریق زیرساخت‌های فناوری اطلاعات میسر می‌گردد که دسترسی سریع، بی‌واسطه و برابر ذینفعان و عموم جامعه به داده‌ها و اخبار کمیته را فراهم کرده و ابهامات عملکردی را به حداقل می‌رساند.

کد انتخابی دوم: مشارکت‌جویی فراگیر، شبکه‌سازی بین‌نهادی و سرمایه اجتماعی

کدهای محوری ادغام‌شده: تعامل و مشارکت شهروندان و جامعه محلی، تعامل، همکاری و پروژه‌های مشترک با سایر نهادها و آموزش و آگاهی‌بخشی به اعضا و جامعه

این کد تبیین‌کننده جهت‌گیری برون‌گرایانه و تعاملی کمیته‌هاست. بر اساس داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها، کارآمدی و مقبولیت مصوبات کمیته‌ها منوط به عبور از تصمیم‌گیری‌های پشت درهای بسته و حرکت به‌سوی مشارکت مستقیم شهروندان، اولیا و معلمان در جلسات عمومی و رویدادهای مشارکتی است. فراتر از مشارکت شهروندی، تشکیل کارگروه‌های تخصصی مشترک و ایجاد شبکه‌های همکاری هم‌افزا با سایر سازمان‌های دولتی و غیردولتی، بسترساز تبادل تجربیات، بهره‌گیری از منابع مکمل و حل چندوجهی مسائل بومی آموزش‌وپرورش استان خواهد بود. برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی مشترک نیز ضامن ارتقای درک متقابل و پایدارسازی این تعاملات به شمار می‌آید.

کد انتخابی سوم: نظارت‌مندی مستقل، سامانه‌های بازخورد و پاسخگویی سنجه‌محور

کدهای محوری ادغام‌شده: پاسخگویی به جامعه و ذینفعان، سامانه‌های فیدبک، نظرسنجی‌ها و پرتال‌های آنلاین و ارزیابی و نظارت با معیارهای مشخص و شاخص‌های کلیدی عملکرد

این کد بر الزامات کنترلی و سازوکارهای اصلاح مستمر فعالیت‌های کارگروه‌ها تمرکز دارد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که شفافیت و مشارکت بدون وجود سازوکار پاسخگویی نهادینه‌شده اثربخش نخواهد بود. این امر نیازمند استقرار ابزارهای چندکاناله برای دریافت بازخوردها، نظرسنجی‌های دوره‌ای و فرم‌های ارزیابی آنلاین است تا انتقادات جامعه بی‌درنگ رصد شود. از سوی دیگر، تعریف شاخص‌های کمی و کیفی مشخص عملکردی و بهره‌گیری از نهادها و ارزیابان مستقل جهت پایش فعالیت‌ها، متضمن سنجش واقع‌بینانه نقاط قوت و ضعف، کاهش سوگیری‌های درون‌سازمانی و ارتقای اثربخشی تصمیمات کمیته‌ها در سطح استان کهگیلویه و بویراحمد است.

سؤال چهارم: ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت پاسخگویی کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش به نظرات و نیازهای جامعه در استان چیست؟

جدول ۵- ملاک‌های مؤثر در پاسخگویی کمیته‌ها و کارگروه‌ها

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
انجام نظرسنجی‌ها و تحقیقات برای تعیین نیازهای واقعی و مشخص جامعه می‌تواند به تصمیم‌گیری بهتر کمک کند (۳-م)	تحقیقات میدانی	ارزیابی و بررسی
بررسی عملکرد آموزشی و نتایج آزمون‌ها به کمیته‌ها کمک می‌کند تا نیازهای خاص هر منطقه یا گروه سنی را شناسایی کرده و بر اساس آن سیاست‌گذاری کنند (۱۸-م)	تحلیل داده‌ها	
ارتباط مداوم با جامعه و ابلاغ تصمیمات و دلایل پشت آن‌ها سبب افزایش اعتماد عمومی و درک بهتر نیازها می‌شود (۱۰-م)	شفافیت و ارتباطات	ارتباطات و تعاملات
در بسیاری از کشورها، کمیته‌ها با برگزاری جلسات مشورتی و جمع‌آوری نظرات والدین، معلمان و دانش‌آموزان سعی در درک نیازهای جامعه دارند (۷-م)	ارتباط با جامعه	
بسیاری از کارگروه‌ها سعی می‌کنند از طریق نظرسنجی‌ها و جلسات مشاوره با والدین و معلمان، نظرات جامعه را جمع‌آوری کنند (۲-م)	گفت‌وگوی اجتماعی	
کمیته‌ها باید نظرات والدین و معلمان را جدی بگیرند، چراکه آن‌ها مستقیم با دانش‌آموزان در ارتباط هستند و تجربه‌های ارزشمندی دارند (۱۵-م)	توجه به نظرات والدین و معلمان	
توانایی سازگاری با تغییرات اجتماعی و فرهنگی و پاسخ به نیازهای نوظهور از اهمیت بالایی برخوردار است (۱۳-م)	انعطاف‌پذیری اجتماعی	انعطاف‌پذیری
تغییر و به‌روزرسانی برنامه‌های درسی بر اساس نیازهای جدید آموزشی مانند تحولات فناوری یا نیازهای بازار کار نیز نشان‌دهنده پاسخگویی به نیازهای جامعه است (۹-م)	انعطاف‌پذیری در برنامه‌ها	
با تغییرات سریع جامعه و فناوری، کارگروه‌ها باید انعطاف‌پذیری بیشتری داشته باشند تا به نیازهای روز پاسخ دهند (۴-م)	پاسخگویی به نیازهای به‌روز	
گاهی اوقات، سیاست‌ها و تصمیمات اتخاذ شده در کمیته‌ها از واقعیت‌های موجود در کلاس درس و نیازهای جامعه دور می‌شود (۱-م)	فاصله بین سیاست‌گذاران و اجراکنندگان	چالش‌های منابع و ساختار
برخی از تغییرات آموزشی ممکن است به نیازهای فوری جامعه پاسخ ندهد و بیشتر بر اساس سیاست‌های کلی و اهداف درازمدت باشد (۱۹-م)	سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی	
نداشتن منابع مالی و انسانی کافی می‌تواند مانع از اجرای مؤثر نظرات و نیازهای جامعه شود (۱۷-م)	منابع محدود	
برخی کارگروه‌ها ممکن است به دلیل کمبود بودجه و منابع نمی‌توانند به تمامی نیازها و نظرات پاسخ دهند (۱۴-م)	محدودیت منابع	
با این حال، ممکن است در برخی موارد کمیته‌ها به دلیل محدودیت‌های مالی، سیاسی یا ساختاری نتوانند به طور کامل به نظرات جامعه پاسخ دهند (۱۱-م)	محدودیت ساختاری و سیاسی	

با ترکیب، مقوله‌بندی و انتزاع مفهومی ۲ کد انتخابی به شرح زیر صورتبندی گردید:

کد انتخابی اول: پاسخگویی داده‌محور و گفت‌وگوی شفاف با ذینفعان

ترکیب کدهای محوری: ارزیابی و بررسی و ارتباطات و تعاملات

پاسخگویی کیفی نیازمند اتکا به تحقیقات میدانی، نیازسنجی بومی و تحلیل داده‌های عملکردی و آزمون‌هاست. این امر زمانی محقق می‌شود که با ایجاد شفافیت ارتباطی، نظرسنجی مستمر و برگزاری جلسات مشورتی با والدین و معلمان، زمینه گفت‌وگوی اجتماعی دوطرفه و جلب اعتماد عمومی فراهم گردد

کد انتخابی دوم: انطباق‌پذیری برنامه‌ای و مواجهه با چالش‌های ساختاری–منابعی

(ترکیب کدهای محوری: انعطاف‌پذیری و چالش‌های منابع و ساختار

پاسخگویی کارآمد مستلزم انعطاف‌پذیری برنامه‌ها و به‌روزرسانی محتوای آموزشی متناسب با تحولات فناوری و نیازهای روز جامعه است. با این حال، تحقق کامل این امر نیازمند کاهش فاصله میان سیاست‌گذاران و مجریان و غلبه بر موانعی چون کمبود بودجه، محدودیت منابع انسانی و مضایق ساختاری و سیاسی است

سؤال پنجم: ملاک‌ها و شاخص‌های ارزیابی کیفیت اثربخشی فعالیت کمیته‌ها و کارگروه‌ها بر بهبود آموزش‌وپرورش و عملکرد سیستم آموزشی در استان چیست؟

جدول ٦- ملاک‌های اثربخشی فعالیت حوزه کمیته‌ها و کارگروه‌های بر بهبود آموزش‌وپرورش

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
شوراهای آموزش‌وپرورش به ایجاد پل ارتباطی بین مدارس، والدین و جامعه کمک می‌کنند و باعث می‌شوند که همه ذینفعان در فرآیند آموزشی مشارکت داشته باشند (۱۱–م)	افزایش تعامل و همیاری	مشارکت جامعه تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی
کمیته‌ها می‌توانند با تشویق به مشارکت فعال والدین و جامعه در فرآیند آموزش‌وپرورش، نقش مهمی در بهبود عملکرد دانش‌آموزان ایفا کنند. این مشارکت می‌تواند شامل جلسات مشاوره، برنامه‌های همکاری و فعالیت‌های اجتماعی باشد (۳–م)	مشارکت جامعه و والدین	
کمیته‌ها می‌توانند نیازهای خاص جامعه را شناسایی کنند و بر اساس آن‌ها تصمیمات بهتری در زمینه برنامه‌ریزی آموزشی و تخصیص منابع اتخاذ کنند (۷–م)	تصمیم‌گیری محلی	
یکی از وظایف اصلی کمیته‌ها می‌تواند نظارت و ارزیابی مداوم عملکرد مدارس و معلمان باشد. این ارزیابی‌ها می‌توانند به شناسایی نقاط ضعف و قوت و در نتیجه بهبود کیفیت آموزش کمک کنند (۱۵–م)	پایش و ارزیابی عملکرد	پایش و ارزیابی
کارگروه‌ها می‌توانند به پایش و ارزیابی مداوم برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی بپردازند. این ارزیابی‌ها می‌توانند به شناسایی نقاط قوت و ضعف و بهبود مستمر فرآیندهای آموزشی کمک کنند (۶–م)	پایش و ارزیابی	
کمیته‌ها می‌توانند با ایجاد مکانیزم‌های پاسخگویی و شفافیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری، اعتماد عمومی را افزایش دهند و اطمینان حاصل کنند که تصمیمات به نفع دانش‌آموزان و جامعه اتخاذ می‌شوند (۵–م)	پاسخگویی و شفافیت	
کمیته‌ها می‌توانند با تجزیه‌وتحلیل داده‌های مربوط به عملکرد دانش‌آموزان، اقدام به توسعه و بهبود برنامه‌های آموزشی کنند (۳–م)	توسعه برنامه‌ها و سیاست‌ها	تعیین و توسعه اهداف و سیاست‌ها
کمیته‌ها می‌توانند با تعیین اهداف و سیاست‌های روشن و قابل اجرا، جهت‌گیری‌های استراتژیک را برای سیستم آموزش‌وپرورش مشخص کنند. این اهداف می‌توانند شامل بهبود کیفیت آموزشی، افزایش دسترسی به آموزش و توسعه مهارت‌های معلمان و دانش‌آموزان باشند (۲–م)	تعیین اهداف و سیاست‌ها	
کارگروه‌ها می‌توانند به تدوین سیاست‌ها و راهبردهای آموزشی کمک کنند. این سیاست‌ها می‌توانند به بهبود کیفیت آموزش، افزایش دسترسی به آموزش و توسعه مهارت‌های دانش‌آموزان و معلمان کمک کنند (۱۴–م)	تدوین سیاست‌ها و راهبردها	
با ایجاد فضایی از همکاری و همیاری، اعضای کمیته و معلمان می‌توانند انگیزه بیشتری برای بهبود شرایط آموزشی کسب کنند (۱–م)	تقویت روحیه همکاری	افزایش انگیزه
شوراها می‌توانند با برگزاری دوره‌های آموزشی برای معلمان، به ارتقای سطح کیفی تدریس کمک کنند (۱۷–م)	برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی	آموزش مستمر و توسعه حرفه‌ای

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز	کدمحوری
تصمیمات و فعالیت‌های کمیته‌ها می‌توانند به توسعه حرفه‌ای معلمان از طریق برنامه‌های آموزشی، کارگاه‌ها و دوره‌های تخصصی کمک کنند. این اقدامات می‌توانند مهارت‌ها و دانش معلمان را بهبود بخشند و در نتیجه کیفیت آموزش افزایش یابد (۱۶–م)	توسعه حرفه‌ای معلمان	
کمیته‌ها می‌توانند نقش مهمی در تخصیص بهینه منابع مالی و انسانی ایفا کنند. با مدیریت صحیح منابع، می‌توان به بهبود زیرساخت‌ها، تجهیزات آموزشی و شرایط کاری معلمان کمک کرد (۱۲–م)	تخصیص منابع مالی و انسانی	تخصیص منابع
کارگروه‌ها می‌توانند به تخصیص بهینه منابع مالی و انسانی کمک کنند. با بررسی دقیق نیازها و اولویت‌ها، کارگروه‌ها می‌توانند به تصمیم‌گیری‌های مؤثرتری در زمینه تخصیص منابع دست یابند. (۱۰–م)	تخصیص منابع	
تصمیمات و فعالیت‌های کمیته‌ها می‌توانند به تشویق تحقیق و توسعه در حوزه آموزش‌وپرورش کمک کنند. این تحقیقات می‌توانند به شناسایی روش‌های نوین آموزشی، تکنولوژی‌های جدید و بهترین شیوه‌های آموزشی منجر شوند (۱۲–م)	تحقیق و توسعه	توسعه و تحلیل داده‌ها
کارگروه‌ها می‌توانند به جمع‌آوری و تحلیل داده‌های آموزشی بپردازند. این داده‌ها می‌توانند شامل عملکرد دانش‌آموزان، نیازهای معلمان و منابع موجود باشند. تحلیل دقیق داده‌ها می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های مبتنی بر شواهد کمک کند. (۷–م)	پژوهش و تحلیل داده‌ها	
کارگروه‌ها معمولاً از افرادی تشکیل می‌شوند که دارای تخصص و دانش عمیق در حوزه‌های خاصی هستند. این تخصص می‌تواند به شناسایی دقیق‌تر مشکلات و ارائه راه‌حل‌های مؤثرتر کمک کند (۱۸–م)	تخصص و دانش تخصص	تخصص و توسعه برنامه‌ها
کارگروه‌ها می‌توانند به طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی جدید و نوآورانه بپردازند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها و برنامه‌های توسعه حرفه‌ای برای معلمان باشند (۱۱–م)	توسعه و اجرای برنامه‌های آموزشی	
کارگروه‌ها می‌توانند به تسهیل همکاری بین بخش‌های مختلف سیستم آموزشی کمک کنند. این همکاری می‌تواند به تبادل دانش و تجربیات و همچنین به هماهنگی بهتر بین بخش‌های مختلف منجر شود (۸–م)	همکاری بین‌بخشی	همکاری، مشارکت و تعامل بین بخشی
کارگروه‌ها می‌توانند به تشویق مشارکت و تعامل با ذینفعان مختلف از جمله والدین، دانش‌آموزان، معلمان و جامعه محلی کمک کنند. این مشارکت می‌تواند به افزایش حمایت و همکاری در اجرای برنامه‌های آموزشی منجر شود (۹–م)	مشارکت و تعامل با ذینفعان	
کارگروه‌ها می‌توانند به تشویق نوآوری و بهبود مستمر در سیستم آموزشی کمک کنند. این نوآوری‌ها می‌توانند شامل استفاده از تکنولوژی‌های جدید، روش‌های آموزشی نوین و برنامه‌های مشارکتی باشند (۶–م)	نوآوری و بهبود مستمر	نوآوری و بهبود

با ترکیب، مقوله‌بندی و انتزاع مفهومی ۹ کد محوری مستخرج از جدول ۶، ۳ کد انتخابی به شرح زیر صورتبندی گردید:

کد انتخابی اول: راهبری استراتژیک، پژوهش‌محوری و تخصیص هوشمند منابع

کدهای محوری ادغام‌شده: تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی / تعیین و توسعه اهداف و سیاست‌ها، توسعه و تحلیل داده‌ها، تخصیص منابع و تخصص و توسعه برنامه‌ها

مقوله انتخابی راهبری استراتژیک، پژوهش‌محوری و تخصیص هوشمند منابع بعد زیربنایی و جهت‌ساز اثربخشی کمیته‌ها را تشکیل می‌دهد. تحلیل مصاحبه‌ها حاکی از آن است که بهبود بنیادین عملکرد نظام آموزشی استان در گرو تدوین اهداف راهبردی شفاف و تصمیم‌سازی مبتنی بر شواهد پژوهشی و داده‌های معتبر است. حضور متخصصان صاحب‌دانش در کارگروه‌ها، بستر لازم را برای شناسایی ریشه‌ای مسائل آموزشی و طراحی سیاست‌های واقع‌بینانه فراهم می‌آورد؛ امری که به توزیع عادلانه و هدفمند منابع مالی و انسانی محدود استان در جهت تقویت زیرساخت‌ها و رفع محرومیت‌های کلاسی منجر می‌گردد.

کد انتخابی دوم: ارتقای سرمایه انسانی، انگیزش سازمانی و تحول در یاددهی–یادگیری

کدهای محوری ادغام‌شده: افزایش انگیزه، آموزش مستمر و توسعه حرفه‌ای و نوآوری و بهبود

این کد ناظر بر اثربخشی کارگروه‌ها در کانون اصلی فرآیند تعلیم و تربیت، یعنی معلم و کلاس درس است. بر اساس گزاره‌های استخراج‌شده، کمیته‌ها زمانی بالاترین اثربخشی را تجربه می‌کنند که با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های تخصصی مداوم، دانش پداگوژیکی و مهارت‌های تدریس معلمان را ارتقا بخشند. علاوه بر این، تقویت روحیه همیاری، ایجاد انگیزه و اشاعه الگوهای

تدریس نوین همراه با ادغام فناوری در تدریس، فرهنگ نوآوری و بهبود مستمر را در بدنه آموزشی استان کهگیلویه و بویراحمد نهادینه می‌سازد.

کد انتخابی سوم: نظارت تکوینی، همگرایی بین‌بخشی و هم‌افزایی جامعه‌محور

کدهای محوری ادغام‌شده: پایش و ارزیابی، همکاری، مشارکت و تعامل بین‌بخشی و مشارکت جامعه

این کد تضمین‌کننده پایداری کیفیت و تعاملات برون‌سازمانی آموزش‌وپرورش است. طبق یافته‌های مستخرج، نظارت مستمر و پایش تکوینی عملکرد مدارس و کارگروه‌ها، امکان کشف نواقص اجرایی و بازتنظیم مسیر برنامه‌ها را در بازه‌های زمانی کوتاه فراهم می‌سازد. از سوی دیگر، تقویت پیوندهای بین‌بخشی درون سیستم و جلب مشارکت مسئولانه نهادهای اجتماعی و والدین در قالب شوراها، یک هم‌افزایی جمعی ایجاد می‌کند که ضامن تبدیل آموزش‌وپرورش به یک دغدغه عمومی و پیشبرد همه‌جانبه اهداف تربیتی در سطح استان خواهد بود.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

پژوهش حاضر به بررسی معیارهای ارزیابی، کارایی و عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد پرداخته است. نتایج پژوهش حاضر در سوال اول از جدول شماره ۲ به شاخص‌های کارایی و اثربخشی، کیفیت خدمات ارئه شده، عملکرد اجرایی، مراحل ارزیابی، تعیین هدف، سنجش همه جانبه و توسعه مستمر اشاره دارد که این نتایج با نتایج سوهارتو و سوفیان (Suharto & Sofyan, 2023) مبنی بر کارایی و اثربخشی کمیته‌ها و کارگروه‌ها، با نتایج گامار و مالکی (Gamar & Maliki,2023) مبنی بر کیفیت خدمات ارئه شده، با نتایج مولا و نوویانتی (Maula & Noviyanti, 2024) مبنی بر عملکرد اجرایی، با نتایج نمس (Nemes, 2013) مبنی بر مراحل ارزیابی، با نتایج پاک و همکاران(Pack at el, 2020) مبنی بر سنجش همه جانبه در یک راستا می‌باشد . همچنین کارایی و اثربخشی کمیته‌ها توسط برخی از صاحب‌نظران و پژوهشگران مانند جوسوه و همکاران (Jusoha at el, 2020) تایید شده است در همین راستا مولا و نوویانتی (Maula & Noviyanti, 2024) اذعان می دارند که کمیته‌ها نقش فعالی به عنوان شریک در حمایت از بهبود کیفیت آموزش‌وپرورش ایفا می‌کنند و عملکردهای انجام شده توسط کمیته‌ها به وسیله ارزیابی مستمر، توصیه‌ها، جمع‌آوری منابع، اقدامات اصلاحی و بهینه سازی می‌تواند باعث توسعه کمیته‌ها شود. به علاوه گامار و مالکی (Gamar & Maliki, 2023)نیز بیان می‌کنند که مشارکت گستره کمیته‌ها در هر فرایندی که در آموزش‌وپرورش وجود دارد باعث حفظ کیفیت آموزش می‌شود.

نتایج بدست آمده در دومین سوال از جدول شماره ۳ به ارزیابی عملکرد، مشارکت و تعامل ذینفعان، کیفیت آموزش و تدریس، گزارش‌دهی و شفافیت، پایداری و توسعه حرفه‌ای، همکاری با نهادهای دیگر، مشارکت والدین و جامعه، انطباق با اهداف، منابع و امکانات، اهداف و نتایج، نواوری و خلاقیت، تعهد ، توانمندی و انگیزه اعضا، مشارکت اجتماعی، نظارت و ارزیابی، توجه به نیازهای محلی، برنامه‌ریزی و گزارش دهی ، تطابق مصوبات با نیازها و مدیریت موثر اشاره دارد. این نتایج با نتایج، آل ثانی (Al-Thani, 2024)مبنی بر مشارکت و تعامل ذینفعان، با نتایج شارما و کومار (Sharma & Kumar, 2023) مبنی بر کیفیت آموزش و تدریس، با نتایج آسپارینگگا (Asparingga, 2024) مبنی بر منابع و امکانات، با نتایج مولا و نوویانتی (Maula &, 2024 Noviyanti) مبنی بر همکاری با نهادهای دیگر، با نتایج سامیدار(samsidar, 2018) مبنی بر مشارکت جامعه و والدین، با نتایج فاهرور و هریانتو (Fahrur & Haryanto, 2023) مبنی بر نظارت و ارزیابی، با نتایج سوهارتو و سوفیان (Suharto& Sofyan, 2023) مبنی بر توجه به نیازهای محلی همسو می‌باشد. این نتایج با نتایج برخی از پژوهشگران مانند هالیک و همکاران در (Halik at el, 2019)در راستای تاکید بر کیفیت آموزش همسو می باشد در همین راستا ماریان و همکاران (Mariani at el, 2024)اذعان دارند که کمیته‌ها نقش موثری در ارتقا کیفیت آموزش در نظام آموزشی کشور ایفا می‌کنند همچنین کمیته‌ها می‌توانند نقش پشتیبانی از فعالیت‌های خدمات آموزشی ایفا می‌کنند. در همین رابطه پاک و همکاران (Pack at el, 2020)اذعان دارند که کمیته‌ها از ارزیابی در راستای یادگیری، اجرای آموزش ، توسعه راه‌حل‌ها و بهبود مستمر کیفیت استفاده می‌کنند. همچنین آل ثانی (Al-Thani, 2024) به مشارکت و تعامل ذینفعان در ایجاد سیاست‌های آموزشی موثر تاکید می‌کند.

نتایج بدست آمده در سومین سوال از جدول شماره ۴ به گزارش دهی منظم و ارائه مستندات، دسترسی به اطلاعات، تعامل و مشارکت شهروندان، تعامل و همکاری با نهادهای دیگر، پاسخگویی، آموزش و آگاهی بخشی، ارتباطات، سامانه‌های فیدبک، ارزیابی و نظارت با معیارهای خاص، فناوری اطلاعات و نظارت و پیگیری اشاره دارد که این نتایج با با نتایج کوملاسری(Komalasari, 2024) مبنی بر تعامل و مشارکت شهروندان، با نتایج بریوشی (Brioschi, 2022) مبنی بر آموزش و آگاهی بخشی، با نتایج بیتس (Bates, 2014)مبنی بر تعامل و همکاری با نتایج گوناوان و همکاران (Gunawan at el, 2022)مبنی بر نظارت و پیگیری در یک راستا می‌باشد. ماریان و همکاران (Mariani at el, 2024) اذعان می‌دارند که مشارکت جامعه از طریق کمیته‌های آموزش‌وپرورش دارای موقعیت بسیار مناسب برای توسعه جامعه در راستای پیشرفت آموزشی می‌باشد در همین راستا نیز کوملاسری(Komalasari, 2024) بیان می‌کند که برای دستیابی به اهداف آموزشی جامعه و شهروندان باید در مدیریت آموزش نقشی فعال داشته باشند همچنین والدین به عنوان عضو جدایی ناپذیر از جامعه نقش مهمی در ارتقائ کیفیت خدمات ارائه شده توسط آموزش‌وپرورش ایفا می‌کنند. در رابطه با آموزش و آگاهی بخشی نیز بیتس (Bates, 2014)بیان می‌کند که کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش نقش مهمی در بهبود کیفیت آموزش و انجام ماموریت موسسه‌ها ایفا می‌کنند. در همین رابطه گوناوان و همکاران (Gunawan at el, 2022) نیز بیان می‌کنند که وظایف کمیته‌های اداره آموزش‌وپرورش توسعه همکاری مدارس، نظارت بر اجرا و دریافت و پیگیری شکایات، پیشنهادها، انتقادات و خواسته های دانش آموزان، اولیاء و جامعه است همچنین توسعه پایدار مستلزم تلاش برای بهبود کیفیت آموزش می‌باشد.

نتایج بدست آمده از چهارمین سوال به ارزیابی و بررسی، ارتباطات و تعاملات، انعطاف‌پذیری، چالش‌های منابع و ساختار اشاره می‌کند که این نتایج با نتایج اسمیت و ویلیامز (Smith & Williams, 2024) مبنی بر ارتباط و تعاملات، با نتایج ماتیسون (Mathieson, 2017) مبنی بر منابع و ساختار، با نتایج سامسیدار (samsidar, 2018) مبنی بر انعطاف‌پذیری و با نتایج کوریا داسیلوا و ماتویچوک (Matuichuk & Corrêa da Silva, 2013) همسو می‌باشد. در همین راستا اسمیت و ویلیامز (Smith & Williams, 2024)بیان می‌کند که با وجود چالش‌های بسیاری مانند محدودیت‌های زمانی و فرصت‌های مشارکت تلاش برای افزایش تعاملات و ارتباطات در راستای ارتقا اهداف آموزشی بسیار مهم است. شوارتز وهمکاران (Schwartz at el, 2019) بیان می‌کنند که ارزیابی‌های انجام شده توسط کمیته‌ها فرصتی را برای بهبود کیفیت و مهارت‌های متفاوت مهیا می‌سازد. در همین رابطه ماتیسون (Mathieson, 2017) به عوامل مرتبط با کمیته‌ها اشاره و و بیان می‌کند که عضویت، ساختار و مشارکت ذینفعان منجر به کارآمد شدن کمیته‌ها می‌گردد همچنین بیان می‌کند که پویایی، بیان و رهبری از عواملی است که می‌تواند بر عملکرد کمیته‌ها تاثیر گذار باشد.

نتایج بدست آمده در پنجمین سوال به مشارکت جامعه تصمیم سازی و برنامه‌ریزی، پایش و ارزیابی، تعیین و توسعه اهداف و سیاست‌ها، افزایش انگیزه، آموزش مستمر و توسعه حرفه‌ای، تخصیص منابع، توسعه و تحلیل داده‌ها، تخصص و توسعه برنامه‌ها، همکاری، مشارکت و تعامل بین بخشی و نوآوری و بهبود اشاره می‌کندکه این نتایج با نتایج کوملاسری (Komalasari, 2024) مبنی بر همکاری، با نتایج شوارتز وهمکاران (Schwartz at el, 2019) مبنی بری پایش و ارزیابی، با نتایج ارنادیاتی و همکارانی (Ernadiati at el, 2022) مبنی بر آموزش مستمر و توسعه حرفه‌ای، با نتایج پرادیتیا و همکاران (Praditya at el, 2024) مبنی بر افزایش انگیزه، با نتایج مکمون(Makmun, 2023) مبنی بر تخصیص منابع، با نتایج گوناوان و همکاران (Gunawan at el, 2022) مبنی بر توسعه و تحلیل داده‌ها، تخصص و توسعه برنامه‌ها همسو می‌باشد. در همین راستا جوبران و همکاران (Jubran at el, 2024) مستقیماً با هدف توسعه پایدار که از آموزش با کیفیت و عادلانه طرفداری می‌کند همسو می‌شود. همچنین اسمیت و ویلیامز (Smith & Williams, 2024)اذعان می دارند که ارتباط موثر بین والدین و مدرسه بر روی مشارکت والدین تاثیرگذار می‌باشد به گونه‌ای که باعث افزایش انگیزه دانش‌آموزان می‌گردد کوملاسری (Komalasari, 2024) نیز اذعان می‌دارد که همکاری بین کمیته‌ها و ارگان‌های دیگر به ویژه والدین بسیار سودمند است به‌گونه‌ای که برای بهبود استانداردهای آموزشی در موسسات آموزشی مورد نیاز می‌باشد. سوریانا (Suryana, 2023) در رابطه به نقش‌های کمیته و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش بیان می‌کند که ارزیابی و نظارت بر اجرا و خروجی برنامه، طرح ایده، خواسته‌ها و آرمان‌ها همچنین همکاری با جامعه را می‌توان

از وظایف کمیته‌ها دانست. در همین رابطه ارنادیاتی و همکارانی (Ernadiati at el, 2022)نیز بر تاثیر کمیته‌های آموزش‌وپرورش، آموزش مستمر و بهبود کیفیت آموزش تاکید می‌کند.

باتوجه به نتایج حاصل از این پژوهش به سیاست‌گذاران نظام آموزشی و مسئولان کلان آموزش‌وپرورش پیشنهاد می‌شود که بر عملکردها و فعالیت‌های مسئولین کمیته‌ها و کارگروه‌ها توجه کافی داشته باشند و در انتخاب افراد متناسب با این سمت‌ها نیز توجه ویژه‌ای داشته باشند. همچنین پیشنهاد می‌شود با برگزاری کارگاه‌ها در زمینه تاثیرگذاری عملکرد مسئولین کمیته‌ها و پیامدهای ناشی از آن آگاهی مسئولین را در زمینه‌های مختلف افزایش داد.

منابع

بازرگان، عباس. (۱۴۰۲). ارزشیابی آموزشی: مفاهیم، الگوها و فرایند عملیاتی. ویرایش بیست و یکم، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی در علوم اسلامی و انسانی (سمت).

جمال‌پور، میکائیل؛ و اسگندری، کریم. (۱۴۰۲). ارزیابی عملکرد کارکنان دانشگاه پیام-نور بر اساس مؤلفه- های شادکامی از منظر مدل پیشرفت اسلامی–ایرانی. مدیریت بهره‌وری، ۱۷(۳)، ۱۶۵–۱۴۵. https://sanad.iau.ir/fa/Journal/jpm/Article/975798

سلیمی، الهه؛ میرسپاسی، ناصر؛ دانش فرد، کرم اله. (۱۴۰۱). شناسایی آسیبهای سیستم مدیریت منابع انسانی در نظام آموزشی آموزش و پرورش و ارائه راهکارهایی به منظور بهبود نظام (پژوهش کمی). فصلنامه علمی – پژوهشی تعلیم و تربیت، ۳۸(۳)، ۸۴–۶۷. http://qjoe.ir/article-1-1319-fa.html

عسکری باجگرانی، محبوبه؛ شائمی، علی؛ علامه، سید محسن. (۱۳۹۱). سنجش سطح حاکمیت استراتژی مدیریت استعداد در شهرداری شهر اصفهان، مدیریت شهری، ۱۰(۲۹)، ۲۸۶–۲۷۷. https://ijurm.imo.org.ir/article-1-141-fa.html

موسوی راد، سیده طاهره؛ روزبهانی، محبوبه؛ و روه، ماهنوش. (۱۳۹۳). ارزیابی عملکرد معلمین تربیت بدنی با بازخورد ۳۶۰ درجه: مطالعه موردی معلمین شهرستان پارسیان. مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، ۱(۳)، ۷۰–۶۱. https://fmss.journals.pnu.ac.ir/article_1266.html

References:

Aguinis, H., Gottfredson, R. K., & Joo, H. (2012). Using performance management to win the talent war. Business Horizons, 55(6), 609-616. DOI:10.1016/j.bushor.2012.05.007..

Al-Jedaia, Y., & Mehrez, A. (2020). The effect of performance appraisal on job performance in governmental sector: The mediating role of motivation. Management science letters, 10(9), 2077-2088. DOI:10.5267/j.msl.2020.2.003.

Al-Thani, G. (2024). Comparative Analysis of Stakeholder Integration in Education Policy Making: Case Studies of Singapore and Finland. Societies, 14(7), 104. DOI:10.3390/soc14070104

Ama, A. Anlesinya , A .& Benewaa Berfo -manuh. A. (2018). Evaluating the relationship between performance appraisal and organizational effectiveness in Ghana. International journal of commerce and management, 5(7), ISSN 23480386. International Journal of Commerce and Management Vol. V(Issue 7):532-552.

Asparingga, R. (2024). Peran Komite Sekolah dalam Meningkatkan Mutu Pendidikan. Journal of Innovation in Teaching and Instructional Media, 5(1), 297–309. doi:10.52690/jitim.v5i1.942.

Bates, S. B. (2014). Committee effectiveness in higher education: The strengths and weaknesses of group decision making. Research in Higher Education Journal, 25. files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1055342.pdf.

Brioschi, F. A. (2022). The Role of Internal Governance, Committees, and Advisory Groups (pp. 51–68). Routledge eBooks. doi:10.4324/9781003272908-4.

Ernadiati, E., Hendriani, S., & Herlina, E. (2022). Improving the Quality Education Through Madrasah Committees. Tarbawi, 8(02), 189–200. doi:10.32678/tarbawi.v8i02.6679.

Fahrur, A., & Haryanto, B. (2023). The Role of School Committees and Associations in Supporting Competitive Advantage in Muhammadiyah Elementary School 2 Krian. Journal of Islamic and Muhammadiyah Studies, 5. doi:10.21070/jims.v5i0.1583

Gall, M., Borg, W., & Gal, J. (2004/1381). Qualitative and quantitative research methods in educational sciences and psychology. Translated by Ahmad Reza Nasr et al. Tehran: The Side Samt Publications. [In Persia]

Gamar, N., & Maliki, P. L. (2023). Efektivitas manajemen komite sekolah dalam pengelolaan pendidikan. Tadbir : Jurnal Manajemen Pendidikan Islam, 11(2), 191–199. doi:10.30603/tjmpi.v11i2.3920

Gunawan, A., Uyuni, Y. R., & Fauzi, M. (2022). Improving Education Quality Through Madrasa Committee Management in Indonesia. International Journal of Emerging Issues in Islamic Studies (IJEIIS).

Halik, A., Hanafie Das, S. W., Dangnga, M. S., Rady, M., Aswad, M., & Nasir, M. (2019). Empowerment of school committee in improving education service quality at public primary school in Parepare city. Universal Journal of Educational Research, 7(9), 1956-1963.

Herati A (2023). The future of education in Iran DOI:10.30507/JMSP.2020.102562.
Jerez, O., Orsini, C., Hasbún, B., Lobos, E., & Muñoz, M. (2018). Is undergraduate programme accreditation influenced by educational public policy quality indicators? An exploratory study of the Chilean higher education quality assurance system. Higher Education Policy, 31, 121-138. DOI:10.1057/s41307-017-0046-8.
Jubran, A. M., Al Karasneh, S. M., Souad, M., Said, A., Ramdane, T., & Al Qasimi, A. (2024). Community participation in educational policy making: Views of education directorate officials. Edelweiss Applied Science and Technology, 8(6), 9641–9651. doi:10.55214/25768484.v8i6.4065.
Jusoh, Y. H. M., Abd Razak, S. N. A., Noor, W. N. B. W. M., Hudayati, A., Puspaningsih, A., & Nadzri, F. A. A. (2022). Audit committee characteristics and timeliness of financial reporting: Social enterprises evidence. Contemporary Economics, 16(2), 211. DOI:10.5709/ce.1897-9254.478.
Khneifer, H., & Moslemmi, N. (2019). Principles and Foundations of Qualitative Research Methods. Knowledge Perspectiv
Komalasari, M. A. (2024). School Associations and School Committees: Improving the Quality of Education at MTs Hidayatul Mubtadi'in South Lampung. Journal Corner of Education, Linguistics, and Literature, 4(001), 269–278. doi:10.54012/jcell.v4i001.390.
Komalasari, M. A. (2024). School Associations and School Committees: Improving the Quality of Education at MTs Hidayatul Mubtadi'in South Lampung. Journal Corner of Education, Linguistics, and Literature, 4(001), 269–278. doi:10.54012/jcell.v4i001.390
Li, C., & Zhang, C. (2023). Transformative perspectives in physical education evaluation: Empowering diverse stakeholders for holistic learning experiences in the era of big data. Journal of the Knowledge Economy, 1-27. DOI:10.1007/s13132-023-01637-7.
Makmun, M. (2023). The Role of School Committees in Improving the Quality of Education (Study Case at SMK Negeri 2 Metro). Syntax Idea, 5(3), 252. DOI:10.46799/syntax-idea.v5i3.2142.
Mariani, N. K., Sihotang, E., & Sukardi, N. M. R. (2024). Kewenangan Komite Sekolah Dalam Meningkatkan Mutu Pendidikan Berdasarkan Undang-Undang Sistem Pendidikan Nasional. Jurnal Kajian Dan Penelitian Umum, 2(5), 52–74. doi:/10.47861/jkpu-nalanda.v2i5.1290 .
Mariani, N. K., Sihotang, E., & Sukardi, N. M. R. (2024). Kewenangan Komite Sekolah Dalam Meningkatkan Mutu Pendidikan Berdasarkan Undang-Undang Sistem Pendidikan Nasional. Jurnal Kajian Dan Penelitian Umum, 2(5), . 52–74.
Mathieson, A. (2017). Committee Work as a Vehicle for Change. d-scholarship.pitt.edu/32579/ .
Matuichuk, M., & Corrêa da Silva, M. (2013). Evaluation of teachers by students in the improvement of institutional performance: UTFPR/SIAVI. 21(79), 323–348. doi:10.1590/S0104-40362013000200008.
Maula, F. M., & Noviyanti, S. F. (2024). Empowering of School Committees: Concrete Steps to Improve The Quality of Education. Al-Tanzim: Jurnal Manajemen Pendidikan Islam, 8(2), 689-702. DOI:10.59175/pijed.v3i2.336.
Maula, F. M., & Noviyanti, S. F. (2024). Empowering of School Committees: Concrete Steps to Improve The Quality of Education. Al-Tanzim : Jurnal Manajemen Pendidikan Islam, 8(2), 689–702. doi:10.33650/al-tanzim.v8i2.7116.
Melear, K. B. (2022). The role of internal governance, committees, and advisory groups. In Organization and administration in higher education (pp. 51-68). Routledge.
Rita, H. (2017). Peran Komite dalam Penyelenggaraan Pendidikan di Madrasah
Mondal, N., & Das, A. C. (2021). Overview of curriculum change: A Brief. EPRA International Journal of Multidisciplinary Research (IJMR), 7(3), 260-265. https://eprajournals.com/IJMR/article/4657/abstract
Nemes, J. (2013). School Committees in the Context of Preparing and Implementing Whole School Development Planning. Journal of Education and Practice, 4(7), 73–79. www.iiste.org/Journals/index.php/JEP/article/download/5277/5283.
Ojetunde, S. M. (2019). Program Monitoring and Evaluation in Educational and Social Cycles.
Pack, R., Lingard, L., Watling, C., & Cristancho, S. (2020). Beyond summative decision making: Illuminating the broader roles of competence committees. Medical Education, 54(6), 517–527. doi:10.1111/MEDU.14072.
Praditya, P. D. B., Mulyono, S., & Hendrakusuma, B. (2024). The Influence of Communication, Education and Training on Employee Performance through Motivation. International Journal of Social Science and Human Research, 07(12). doi:10.47191/ijsshr/v7-i12-55.
Ravikumar, R. K., & Raya, R. P. (2019). Impact of Performance Appraisal on Organizational Citizenship Behaviour and Intention to Stay through Affective Commitment: A Literature Review. International journal of scientific research and management, 7(10), 1344-1358. DOI:10.18535/ijsrm/v7i10.em01.
Rubel, M. R. B., Rimi, N. N., Yusliza, M. Y., & Kee, D. M. H. (2018). High commitment human resource management practices and employee service behaviour: Trust in management as mediator. IIMB Management Review, 30(4), 316-329. DOI:10.1016/j.iimb.2018.05.006.
Samsidar, D. (2018). Peran Komite Sekolah dalam Meningkatkan Mutu Pendidikan. 3(1). doi:10.31604/MUADDIB.V1I1.364.

Schwartz, A. R., Siegel, M. D., & Lee, A. I. (2019). A novel approach to the program evaluation committee. BMC Medical Education, 19(1), 1–10. doi:10.1186/S12909-019-1899-X.

Sharma, R., & Kumar, R. (2023). Increasing Public Participation to Ensure Holistic View in Educational Policies/Action Plans. Indian Journal of Public Administration, 69, 597–608. doi:10.1177/00195561231177039.

Simon, G. R., & Sagoe, G. (2018). An Empirical Analysis of Predictor Influence Mechanisms of HRM Practices and Corporate Sustainability on Employee Engagement: A Mediation Analysis. https://doi.org/10.5296/ijhrs.v8i2.

Smith, J. J., & Williams, L. K. (2024). The Role of Stakeholder Engagement in Enhancing Educational Outcomes in South Africa. 2(2), 155–163. .https://doi.org/10.71305/jmpi.v2i2.85

Suharto, N., & Sofyan, E. R. (2023). Manajemen peran serta masyarakat dalam pengembangan sekolah. Didaktik: Jurnal Ilmiah PGSD STKIP Subang, 8(2), 2608–2620. doi:10.36989/didaktik.v8i2.590.

Suknaisith, A., Wongwanich, S., & Piromsombat, C. (2014). Development of teacher performance in educational measurements and evaluation through self-monitoring strategies. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 116, 1683-1688. DOI:10.1016/j.sbspro.2014.01.456.

Suryana, A. I. (2023). Partisipasi Komite Sekolah Dalam Meningkatkan Mutu Sekolah. EduInovasi, 3(2), 337–349. doi:10.47467/edui.v3i2.3639.